

Obsah OČK vedení oddílu

OČK VED je určeno zejména pro činovníky, kteří za sebou mají dlouholetou úspěšnou praxi ve vedení skautských oddílů a vzdělavatelskou zkušenost s touto oblastí (nejlépe získanou na vůdcovském či vůdcovském lesním kurzu).

Získání OČK VED

- Podmínky získání OČK vychází ze [Směrnice k oprávnění vzdělavatelů ke zkoušení](#).
- Uchazeč o OČK VED musí mít v době podání žádosti složenou vůdcovskou zkoušku.
- Podání žádosti o OČK VED je možné [zde](#).

Oblasti OČK VED

OČK VED je rozděleno pro přehlednost do 5 celků:

- Osobnost vůdce
  - osobnostní předpoklady pro roli vůdce
  - odpovědnost za skautskou výchovu
  - autorita
- Plánování
  - oddílová vize
  - práce s cíli
  - plán oddílové činnosti
  - vyhodnocení naplnění cílů a zpětná vazba
  - materiální a technické zabezpečení akcí
- Komunikace
  - vnitřní: s členy oddílu, s oddílovou radou
  - vnější: s rodiči, se střediskem a vyššími OJ, s úřady
  - nábor
- Řízení oddílové rady
  - styly vedení
  - týmová spolupráce
  - úkoly a jejich delegování
  - práce s rádci
  - nástupnictví
  - řešení konfliktů
- Řešení problémů z oddílové praxe

Obecné informace pro uchazeče

Pro splnění podmínek k získání OČK VED musí uchazeč prokázat svou lektorskou, odbornou a didaktickou způsobilost v oboru vedení oddílu. Pohovory ani semináře nejsou klasickou kvalifikační zkouškou. Jejich cílem je, aby uchazeč přesvědčil garanty, že je odborníkem

v oblasti vedení oddílu, respektive že dokáže svou odbornost využívat v kontextu vůdcovského vzdělávání. Neexistuje povinná literatura ani závazný seznam otázek. Garanti respektují možný odlišný pohled uchazeče na prioritu jednotlivých témat oblasti vedení oddílu, časovou dotaci věnovanou různým tematickým celkům i na způsob jejich rozvoje a ověřování požadavků VZ – v případě, že je dobře vyargumentovaný.

LEKTORSKÁ ZPŮSOBILOST

Viz [Směrnice k oprávnění vzdělavatelů ke zkoušení](#).

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST

Odbornost lze prokázat buď získanou praxí, kterou stanovuje směrnice, nebo během pohovoru se dvěma garanty. Pohovor může proběhnout v rámci semináře pro uchazeče o OČK VED (preferovaná varianta) nebo samostatně.

Odborný pohovor

Uchazeč o OČK VED by měl v odborném pohovoru s garanty prokázat, že má hluboké znalosti z celé oblasti, které mu umožní rozvíjet a ověřovat požadavky související s vedením oddílu u budoucích vůdců a zároveň jim erudovaně poradit s jejich praktickými oddílovými problémy. Předpokládá se zkušenost i s jinými typy oddílů, než v jakém uchazeč působí či působil.

Před odborným pohovorem je nutná písemná příprava. Uchazeč obdrží přes Google formulář otázky, které zodpoví a odešle garantům k vyhodnocení.

Předpokládaná délka pohovoru je 30 - 90 minut. Délka pohovoru záleží zejména na praxi uchazeče a na kvalitě a rozsahu jeho odpovědí.

Podrobnosti k přihlášení a přípravě na odborný pohovor OČK VED

- Pokud uchazeč nechce prokázat svou odbornou způsobilost pohovorem v rámci semináře OČK VED, označí tuto skutečnost do žádosti o OČK. Budou mu zaslány otázky, jež mapují jeho odbornost a které zodpoví. Jestliže garanti vyhodnotí odpovědi jako vyhovující, domluví společně termín a místo/distanční způsob odborného pohovoru (dle možností a kapacit garantů). V opačném případě si mohou garanti vyžádat doplnění či rovnou žádost o OČK VED zamítnout.
- V případě odborného pohovoru v rámci semináře OČK VED, uchazeč po přihlášení na seminář vypracuje odpovědi na zasláné otázky, které mapují jeho odbornost. Jestliže garanti vyhodnotí odpovědi jako vyhovující, uchazeč bude pozván k odbornému pohovoru v rámci semináře (ten může být proveden i distanční formou a v jiném termínu než didaktická část semináře). V opačném případě si mohou garanti vyžádat doplnění či rovnou žádost o OČK VED zamítnout. Další obecné informace o semináři OČK VED najdete níže.

DIDAKTICKÁ ZPŮSOBILOST

Didaktickou způsobilost lze prokázat buď: a) písemným metodickým zpracováním oboru, nebo b) aktivní účastí na semináři OČK VED – vybraný způsob uchazeč označí do žádosti o OČK VED.

Uchazeč musí obecně prokázat, že ví, co má v oblasti vedení oddílu na vůdcovských či vůdcovských lesních kurzech rozvíjet, že to umí dělat efektivně, a že je schopen tuto oblast v rámci VZ také kvalitně ověřovat.

V rámci didaktiky by měl být uchazeč o OČK VED schopen zejména:

- vytřídit požadavky vůdcovského profilu související s oblastí vedení oddílu;
- seskupit tyto požadavky do logických celků, rozvrhnout celou oblast vedení oddílu (vč. případné domácí přípravy) pro vůdcovský (lesní) kurz a respektovat přitom časové možnosti vzdělávací akce;
- znát požadavky k vůdcovské zkoušce z oblasti vedení oddílu (s využitím příslušné [Směrnice k obsahu vybraných činovníckých kvalifikací](#)) a zvolit k nim vhodné formy ověřování.

a) Písemné metodické zpracování oblasti vedení oddílu pro vůdcovský kurz

V případě, že chce uchazeč prokázat didaktickou způsobilost tímto způsobem, písemně, komplexně (dle všech (!) oblastí OČK VED popsaných výše) a v souladu se zadáním zpracuje celý tematický obsah OČK vedení oddílu pro formát vůdcovského lesního kurzu (lze vyjít z již zpracované přípravy na kurz, kde žadatel působí – nebo úkol pojmout i jako přípravu na budoucí působení na kurzu – ale zpracování musí jednoznačně dodržet zadání stanovené tímto dokumentem). Písemné zpracování nezbytně obsahuje:

- jméno žadatele, popis specifik kurzu, kontext práce s obsahem OČK VED na kurzu a informace, zda se projekt zakládá na konkrétní didaktické zkušenosti;
- vytřídění a zpracování příslušných požadavků vůdcovského profilu s určením, jak jsou konkrétně zpracovány (v tom a tom programu/aktivitě/úkolů apod.);
- rozvržení programů/aktivit/úkolů na kurzu vč. jejich časové náročnosti,
- formu a obsah jednotlivých programů/aktivit/úkolů – není nutné je do detailu popisovat, jde o jejich obsah a formu, nikoliv o komplexní „scénář“;
- formu a obsah “zkoušky”,
- odpověď na tyto 2 otázky:

1) Napiš dva příklady nejčastějších oddílových problémů, které jsi na kurzu konzultoval/a vč. jejich širšího kontextu a popiš průběh konzultace. Pokud si na kurzu nikdy nepůsobil/a, prosím, dva – předpokládané – problémy si zvol a odpověz na tuto otázku hypoteticky,

2) Jak by ses jako člen zkušební komise postavil/a k situaci, kdy uchazeč o VZ splní formální požadavky k udělení kvalifikace, ale ty si myslíš, že na to "nemá" (např. není dost „zralý“, je psychicky labilní apod.)?

b) Seminář OČK VED

Seminář OČK VED trvá cca 5 - 8 hod. (dle počtu přihlášených, prezenčního/distančního formátu, (ne)realizace odborných pohovorů v rámci semináře atd.) a je tvořen ze dvou na sebe volně navazujících částí (v případě distanční formy semináře se mohou konat i v různých termínech):

1. Odborný pohovor

Je určen pro uchazeče, kteří chtějí odbornou způsobilost prokázat tímto způsobem.

2. Didaktický seminář

Je určen pro uchazeče, kteří chtějí didaktickou způsobilost prokázat tímto způsobem a kteří již prokázali způsobilost lektorskou (viz [Směrnice k oprávnění vzdělavatelů ke zkoušení](#)) a odbornou (získanou praxí nebo při odborném pohovoru - ať už v rámci tohoto semináře či dříve). Pokud lektorskou či odbornou způsobilost neprokáží, nemohou se didaktické části semináře účastnit, nebude-li řečeno jinak (na semináři budou „přednášet“ k oblasti vedení oddílu).

Po přihlášení na didaktický seminář uchazeč obdrží garanty vymezenou oblast OČK vedení oddílu (viz výše), kterou ve stanoveném termínu písemně, komplexně a v souladu se zadáním zpracuje (lze vyjít z již zpracované přípravy na kurz, kde žadatel působí – nebo úkol pojmout i jako přípravu na budoucí působení na kurzu – ale zpracování musí jednoznačně dodržet zadání stanovené tímto dokumentem). Písemné zpracování nezbytně obsahuje:

- jméno žadatele, typ kurzu, popis jeho specifik, kontext práce s obsahem OČK VED na kurzu a informace, zda se projekt zakládá na konkrétní didaktické zkušenosti;
- vytřídění a zpracování příslušných požadavků vůdcovského profilu s určením, jak jsou konkrétně zpracovány (v tom a tom programu/aktivitě/úkolů apod.) na vůdcovském či vůdcovském lesním kurzu (typ kurzu je třeba specifikovat uchazečem);
- rozvržení programů/aktivit/úkolů na kurzu vč. jejich časové náročnosti,
- formu a obsah jednotlivých programů/aktivit/úkolů – není nutné je do detailu popisovat, jde o jejich obsah a formu, nikoliv o komplexní „scénář“,
- formu a obsah „zkoušky“.

V rámci didaktického semináře uchazeč v maximálně 15 minutách srozumitelně představí část oblasti vedení oddílu, kterou písemně zpracovával. Ostatní uchazeči a garanti hodnotí, co jim přijde jako dobrá praxe, diskutují, co by z vlastních zkušeností změnili či co dělají na kurzu jinak a jakým způsobem.

Předpokladem pro úspěšnou absolvenci semináře je mimo jiné aktivní a požadavkům OČK VED odpovídající zapojení uchazeče nejen do těchto diskusí.

Podrobnosti k přihlášení a přípravě k prokázání didaktické způsobilosti OČK VED

Písemné metodické zpracování oboru

Metodické zpracování oboru pro vůdcovský lesní kurz vloží uchazeč (ve formátu dále editovatelného textu, nejlépe docx.) přímo do žádosti o OČK VED před jejím odesláním. Vyhodnocení provádí garanti, kteří si mohou v případě potřeby vyžádat doplnění materiálů či dodatečný didaktický pohovor.

Seminář OČK VED

Uchazeč po přihlášení na seminář písemně zpracuje přidělenou část oblasti vedení oddílu. Zpracování zašle uchazeč zpět v určeném termínu. Pokud ho garanti vyhodnotí jako vyhovující, uchazeč bude pozván na didaktický seminář. V opačném případě si mohou vyžádat doplnění materiálu či individuální didaktický pohovor, respektive rovnou celou žádost o OČK VED s odůvodněním zamítnout.

Doporučená literatura

- Břicháček, V.: **Skautský oddíl I.** Liberec 1992, Skauting.
- Zapletal, M. a kol.: **Skautský oddíl II.** Program 1. Liberec 1993, Skauting.
- Zapletal, M. a kol.: **Skautský oddíl II.** Program 2. Liberec 1993, Skauting.
- Zapletal, M. a kol.: **Skautský oddíl III.** Liberec 1996, Skauting.
- Robert Baden Powell of Gilwell: **Viče – skaut – rover.** Liberec 1993, Skauting.
- Hájek, P.: **S vlčaty krok za krokem, rok za rokem.** Liberec 1996, Skauting.
- Text nakladatelství Skauting: **Skauting.** Liberec 1995, Skauting.
- Břicháček, V. a kol.: **Rovering.** Liberec 2000, Skauting.
- Foglar, J.: **Náš oddíl.** Praha 1992, Atos.